

Persbericht

Communicatiepartner:
Elsie Van Linthout bij Luna
Gsm: +32 475 26 01 03
elsie@luna.be

Europese enquête VAN IN: Vlaams onderwijs loopt voorop qua digitaal oefenen

- **89% liet taken of oefeningen maken op een digitaal platform, 84% gebruikte instructievideo's tijdens corona en 22% nam digitale testen af;**
- **89,5% van de leerkrachten geeft de digitale onderwijsplatformen een score van minstens 3 op 5, de gemiddelde score is 3,9/3,8 (basis-versus secundair onderwijs);**
- **79% besteedde meer tijd aan het voorbereiden van afstandslessen tegenover gewone lessen.**

Wommelgem - Gent, 24 augustus 2020 – VAN IN, 's lands grootste leermiddelenmaker voor het onderwijs, kondigt de resultaten aan van een uitgebreide Europese enquête naar de effecten van corona op het lesgeven. De resultaten tonen dat leerkrachten enorme inspanningen gedaan hebben om hun leerlingen te kunnen laten leren tijdens de coronaperiode. Om één cijfer te noemen: 89% van de leerkrachten liet leerlingen oefenen of taken maken op een digitaal platform. Dat is meer dan het Europese gemiddelde van 87%. Leerkrachten voelen zich door de digitale onderwijsplatformen in het algemeen ook goed ondersteund in hun werk. De grote vraag is nu hoeveel het onderwijs volgend schooljaar zal meenemen van deze enorme digitale sprong vooruit.

Sanoma Learning nam begin juni, dus in volle coronatijd een Europese enquête af bij leerkrachten basis- (BAO) en secundair onderwijs (SO). Sanoma Learning is het Finse moederhuis van leermiddelenmaker en onbetwist marktleider in digitale leerplatformen VAN IN. Het doel van de enquête was om de effecten van corona op het lesgeven te meten.

Het gebruik van Bingel (BAO) en Diddit (SO) is alvast geëxplodeerd tijdens corona. Op Bingel was de dagpiek qua oefeningen pre-corona 1,9M. Tijdens corona lag de dagpiek op 9,2M (+391% of bijna x 5).

Voor Diddit lag de dagpiek qua gebruikers op 13,2K. Tijdens corona lag de dagpiek op 23,6K gebruikers (+78%).

Resultaten Vlaams onderwijs in de corona-periode tegenover ervoor

De gebruikte technieken tijdens en voor corona verschillen uiteraard fundamenteel. De volgende cijfers betreffen de technieken die minstens één keer per week werden gebruikt:

- 89% (93% BAO, 75% SO), dus een overweldigende meerderheid, liet leerlingen oefeningen of taken maken op een digitaal platform.

- 77% van de bevroegde leerkrachten (77% BAO, 74% SO), gaf in de coronaperiode afstandsles aan de hele klas, tegenover 10% pre-corona.
- 73% stuurde leermaterialen op via e-mail, tegenover 12% pre-corona (76% BAO, 64% SO).
- 50% (53% BAO, 38% SO), nam zelf een webcast op, tegenover 4% pre-corona.

Qua tools en materialen:

- nam 22% van de Vlaamse bevroegden (15% BAO, 38% SO) minstens één keer per week digitale testen af, tegenover 6% pre-corona (5% BAO, 11% SO).
- Werkte 84% (91% BAO, 59% SO) minstens één keer per week met instructievideo's, tegenover 36% pre-corona (44% BAO, 15% SO).

De bevraging peilde ook naar hoe moeilijk of gemakkelijk de leerkrachten hun verschillende taken vonden tijdens de coronaperiode, in vergelijking met 'normaal'. Wat leerkrachten onder meer moeilijker vonden dan normaal, was:

- aan de hele klas lesgeven, dit vond 84% moeilijker (87% BAO, 77% SO);
- de resultaten van de leerlingen evalueren bij digitaal gemaakte oefeningen en testen. Dit vond 72% moeilijker te evalueren (73% BAO, 70% SO);
- testen of examens afnemen van de leerlingen. Dit vond 72% moeilijker (69% BAO, 80% SO).

Wat meer leerkrachten aangeven als makkelijk of zelfs heel makkelijk eerder dan moeilijk of heel moeilijk (los van de groep die het noch makkelijk noch moeilijk vond), is

- opdrachten of oefeningen toewijzen aan leerlingen (57% globaal, 57% BAO, 53% SO);
- de communicatie met de ouders (42% globaal, 46% BAO, 32% SO) en de leerlingen (41% globaal, 40% BAO, 43% SO);
- administratieve taken (41% globaal, 43% BAO, 33% SO).

Er werd de leerkrachten ook gevraagd hoeveel tijd leerlingen volgens hen spendeerden aan het online schoolgebeuren en aan huiswerk. 82% van de Vlaamse leerkrachten schatte in dat leerlingen daar minder tijd aan besteedden tijdens corona dan in normale tijden.

79% schatte zijn eigen tijdsbesteding voor het voorbereiden van afstandslessen hoger in dan bij het 'normale' lesgeven.

"Het Vlaamse onderwijs heeft een grote sprong vooruit gemaakt in het gebruik van digitale tools tijdens de coronaperiode", stelt Winfried Mortelmans, CEO van VAN IN. "De leerkrachten zijn er natuurlijk ingegooid. Velen hebben zich snel bijgeschoold maar hadden het zeker niet makkelijk. Het is spectaculair wat zij realiseerden. Nu digitale accenten combineren met het traditionele onderwijs, en met name de beide inzetten waar ze een meerwaarde hebben, lijkt ons de ideale manier om het beste van alle werelden te hebben. Dat gaat niet louter over online lesgeven. Leerkrachten kunnen ook digitaal: oefeningen geven, gepersonaliseerd laten leren, automatisch differentiëren of testen. Of nog: het digitale inzetten tijdens de klasuren. We doen daarom een warme oproep aan de scholen om de kracht van de digitalisering ook in dit nieuwe schooljaar nog op de juiste manier te blijven inzetten en zo het kwaliteitsniveau van ons onderwijs verder te verhogen", aldus nog Mortelmans.

Welke tools/diensten gebruikten de Vlaamse leerkrachten bij het lesgeven en welke evaluatie krijgen ze?

Belangrijker dan hoeveel de digitale platformen gebruikt worden, is weliswaar hoe goed leerkrachten zich er door ondersteund voelen. De Vlaamse leerkrachten zijn zeer positief, ze voelen zich echt ondersteund door de digitale leerplatformen die aangeboden worden op de Vlaamse markt. 89,5% van de leerkrachten geeft ze gemiddeld een score van minstens 3 op

5. 69,2% geeft zelfs een 4/5 of 5/5. De gemiddelde score over alle platformen heen, is 3,9/5 in het basisonderwijs, en 3,8/5 in het secundair onderwijs.

De grootste groep van de 1210 respondenten uit het Vlaamse basisonderwijs, namelijk 88%, gebruikt Bingel, VAN IN's digitaal platform voor het basisonderwijs. 43% van de 442 leerkrachten uit het secundair onderwijs gebruikt Diddit, VAN IN's digitaal platform voor het secundair onderwijs.

Bingel krijgt van 95,8% leerkrachten basisonderwijs minstens een 3/5, en van 81,2% zelfs een 4 of 5/5. Diddit krijgt van 88% leerkrachten secundair onderwijs minstens 3/5, en van 66% van de bevrageden een 4/5 of 5/5. Bingel en Diddit zijn daarmee de koplopers* van de digitale leerplatformen in het lager en in het secundair onderwijs.

Europese resultaten in vergelijking met de Vlaamse

Opvallend is dat we in ons Vlaams onderwijs voorop zijn op het Europees gemiddelde, op het vlak van leerlingen online taken of oefeningen te laten maken. In Vlaanderen deed 62% van de leerkrachten dat pre-corona al, tegenover 59% gemiddeld in alle bevrageerde landen. Tijdens corona deed 89% van de leerkrachten dit bij ons, tegenover 87% gemiddeld in de bevrageerde landen, wat nog altijd een kleine voorsprong vormt.

"Ik hoor soms beweringen dat ons onderwijs zou achterop lopen qua digitalisering", zegt Mortelmans. "Dat klopt niet helemaal. Onze grote corona-leerkrachtenenquête toont aan dat we pre-corona al voorop liepen in Europa – en onze voorsprong tijdens corona behouden hebben - qua digitaal oefenen. Andere Europese landen hebben ons op dat vlak bijgebeend tijdens corona, en niet omgekeerd. We kunnen uiteraard nog een grote stap vooruit zetten door het digitale nog meer te gaan integreren in echt 'blended learning' waar het digitale wordt ingezet om het leerproces te versterken."

Qua gebruikte technieken tijdens en voor corona, werd er Europees pre-corona al door 17% van de leerkrachten afstandsles gegeven aan een hele klas. In Vlaanderen deed slechts 10% dat. Tijdens corona gaf 79% in Europa afstandsles; in Vlaanderen 77%. In Nederland valt het op dat tijdens corona maar liefst 85% afstandsles gaf aan de hele klas. Anderzijds stuurde 17% daar nog papieren taken en oefeningen met de post op, tegenover slechts 7% bij ons.

In Vlaanderen werden er meer webcasts opgenomen tijdens corona (50%) dan Europees (35%). Ook werden er meer leermaterialen gemaild: 73% in Vlaanderen tegenover 56% Europees. Instructievideo's werden in Vlaanderen ook meer gebruikt dan in Europa tijdens de coronaperiode (84% tegenover 70% Europees). Pre-corona scoorden we echter met 36% slechter dan het Europees gemiddelde van 46%. We hebben hier dus een inhaalbeweging gemaakt.

Met het afnemen van digitale testen lagen we in Vlaanderen met 22% wat achter op het Europees gemiddelde van 27%. Pre-corona werd dit in Europa echter al door gemiddeld 13% van de leerkrachten toegepast, tegenover slechts 6% in Vlaanderen. Dus hier hebben we het Europees gemiddelde bijgebeend maar niet helemaal ingehaald.

Vlaamse leerkrachten schatten hun eigen werkbelasting hoger in dan Europese, en die van hun leerlingen lager dan de Europese

Wanneer we gaan vergelijken hoeveel leerkrachten hun taken moeilijker vonden tijdens corona dan ervoor, vonden de Vlaamse leerkrachten zowat alles gemiddeld moeilijker dan dat de Europese bevrageden dat gemiddeld vonden. 84% van de Vlaamse leerkrachten vond het bijvoorbeeld moeilijker dan normaal om aan de hele klas les te geven, terwijl het Europees gemiddelde daar 77% was. Het evalueren van de digitale oefeningen/testen van leerlingen,

vond 72% van de leerkrachten moeilijker dan normaal, terwijl dat bij 59% van de Europese leerkrachten het geval was.

Gemiddeld schatte 82% van de Vlaamse leerkrachten dat hun leerlingen minder tijd besteedden aan het online schoolgebeuren en aan huiswerk dan normaal. Op Europees vlak schatte 'slechts' 59% van de leerkrachten dat hun leerlingen hier minder tijd aan besteedden.

Ongeveer evenveel Europese leerkrachten (80%) als Vlaamse (79%) besteedde meer tijd aan de voorbereiding van het afstandslesgeven, tegenover voor het lesgeven pre-corona.

Over de corona leerkrachtenbevraging

De enquête werd afgenomen tussen 3 en 10 juni bij zo'n 5300 leerkrachten in totaal, in 11 regio's in Europa waaronder Vlaanderen en de Franse gemeenschap. Per Gemeenschap in ons land werden 30 000 leerkrachten uitgenodigd de enquête in te vullen. In Vlaanderen was de respons rate 5,5% (1649 antwoorden, 73% uit het lager onderwijs en 27% uit het secundair onderwijs); in de Federatie Wallonië-Brussel was dat 0,2% (73 deelnemers, 21% uit het lager onderwijs, 75% uit het secundair onderwijs en 12% uit het beroepsonderwijs). In Vlaanderen zijn de resultaten daarom representatief. Het is zelfs zo dat de Vlaamse leerkrachten proportioneel de grootste groep vertegenwoordigen in het marktonderzoek, wat hun betrokkenheid toont. In de Franse Gemeenschap was de groep respondenten het kleinst en zijn de resultaten enkel indicatief. Voor de resultaten vanwege het Franstalig onderwijs in ons land, zie het Franstalige persbericht.

De Europese landen of regio's waar de enquête werd afgenomen, zijn De Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, Nederland, Frankrijk, Duitsland, Finland, Zweden, Noorwegen, Polen en Spanje (zowel Catalaanse als Spaanse leerkrachten). Wanneer we in dit persbericht spreken over de Europese resultaten, bedoelen we de resultaten voor al deze landen samen.

*Dit is gemeten op basis van alle digitale platformen met leerinhoud op de Belgische markt. Communicatieplatformen zonder leerinhoud zoals Smartschool werden ook veel gebruikt en geapprecieerd.

Wens je meer informatie of een interview? Of wens je (als journalist) de resultaten van deze enquête te ontvangen? Neem dan contact op met Elsie Van Linthout bij Luna: elsie@luna.be, +32 2 658 02 70 of +32 475 26 01 03.

Over VAN IN

VAN IN is de grootste educatieve uitgever in België en maakt deel uit van Sanoma Learning, een onderdeel van de Finse groep Sanoma.

Dankzij de enthousiaste inzet van zo'n 180 medewerkers en nog veel meer auteurs biedt VAN IN het onderwijs innovatieve en kwaliteitsvolle leermiddelen aan, zowel in Vlaanderen als in Wallonië. Het gaat onder meer over de digitale leerplatformen Bingel (N) en Wazzou (F) voor het lager onderwijs, en Diddit (N) en Udiddit (F) voor het secundair onderwijs. Die systemen maken gepersonaliseerd leren en lesgeven mogelijk.

Vorig schooljaar 'bingelde' 86% van alle leerlingen lager onderwijs in Vlaanderen. De dagpiek qua aantal gemaakte oefeningen lag op 1,9M (de dag met het grootste aantal gemaakte oefeningen pre-corona).

Het platform voor het secundair onderwijs Diddit, wordt gebruikt in 63% van de Vlaamse scholen.

VAN IN werd opgericht in 1833 en heeft vandaag vestigingen in Wommelgem, Gent en Mont-Saint-Guibert. Meer informatie op <https://www.vanin.be/nl>.